

ГАЛУЗЬ СВИНАРСТВА: ПЕРСПЕКТИВИ І ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ*

2 червня 2015 року у виставковому центрі «АККО Інтернешнл», м. Київ, відбувся VII Міжнародний конгрес «Прибуткове свинарство».

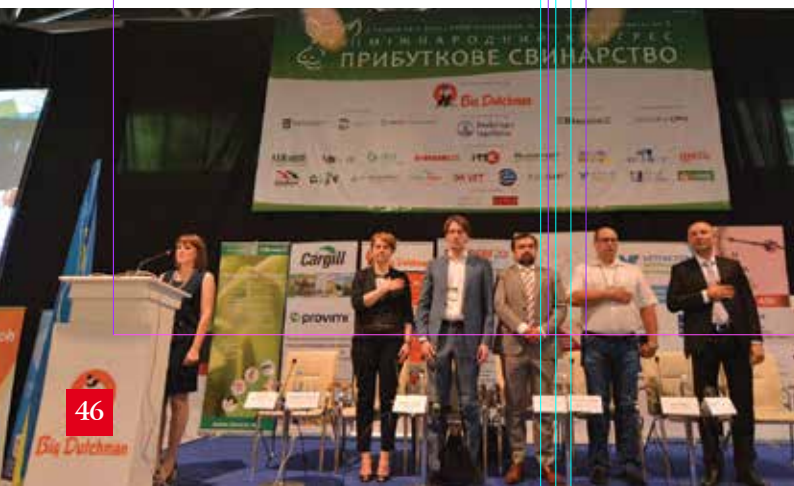
Завдяки організаторам – агроконсалтинговій компанії «Дикун» та Асоціації свинарів України за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства, Проекту USADI Агроінвест і Всеукраїнської аграрної ради – цьогорічний захід був наймасштабнішим за відвідуваністю (понад 700 учасників) та кількістю міжнародних експертів з Австрії, Бельгії, Данії, Іспанії, Нідерландів, Німеччини, США, Чехії.

Цікавість до конгресу виявили виробники свинини, м'ясопереробники, ветеринари, представники торговельних мереж, фінансово-кредитних та юридичних установ, засобів масової інформації тощо. Вкотре організатори залучили підтримкою незмінних партнерів, які радо виступили спонсорами події. Серед них такі компанії: *Big Dutchman* – генеральний спонсор, *DK Vet* та *Fenix Agro* – спеціальні спонсори, *BioMin* – партнер заходу, *Boehringer Ingelheim* – ветеринарний партнер, *OMP* – юридичний партнер, а також *Biochem*, *Alltech*, *MSD Animal Health*, *Breeders of Denmark A/S*, *I-TEK*, *Buschhoff*, «Тандем 2002», *Hog Slat*, *Zoetis*, *Dan Bred International*, *Cargill*, *Ra-Se Genetics*, *Hipra*, «Укрвет».

Під час офіційної частини конгресу з вітальним словом виступила заступник Міністра аграрної політики та продовольства України з питань євроінтеграції Владислава Рутицька, а також відбулося нагородження кращих підприємств у номінації «Лідер галузі-2015»: СП ТОВ «Нива Переяславщини», ПрАТ «АПК-ІНВЕСТ», ТзОВ «Віра-1», ТОВ «Рантьє», ТОВ «Екогенетикс», ТОВ «Бахмутський аграрний союз», ТОВ «Агропромисловий комплекс „Насташка“».

Панельна дискусія «Українське свинарство: стан та виклики сьогодення» була присвячена найактуальнішим питанням галузі. Насамперед обговорили проблему відміни спецрежиму ПДВ. Нині довкола цього питання багато спекуляцій: з одного боку – ПДВ потрібний виробнику, а з другого – треба виконувати вимоги МВФ. То ж як бути? У відповідь **Владислава Рутицька** погодилася, що, дійсно, Міністерство знаходиться у непростих умовах – намагається підтримувати виробників, але водночас тісно співпрацює з МВФ та Мінфіном, аби отримати новий транш кредиту. Наразі, поки ведуться перемовини, питання щодо спецрежиму ПДВ залишається відкритим. Це підтвердив **Михайло Соколов**, заступник голови Всеукраїнської аграрної ради. Так, нині спеціальний режим ПДВ не працює так, як би це мало бути в ідеалі. Але його скасування унеможливить роботу аграріїв. Звичайно, є можливість відтермінувати введення цієї норми у дію (до 2018-го року), втім так чи інакше меморандум з МВФ потрібно виконувати.

Андрій Дикун підняв питання щодо євроінтеграційного закону «Про побічні продукти тва-

*ЗА МАТЕРІАЛАМИ VII МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ «ПРИБУТКОВЕ СВИНАРСТВО»

КОМЕНТАРІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ТОВ «ТАНДЕМ-2002» традиційно виступив спонсором VII Міжнародного конгресу «Прибуткове свинарство 2015»

У програмі конгресу в секції «Технології виробництва» свою доповідь «Стратегії годівлі та аспекти менеджменту у свинарстві» представив партнер ТОВ «ТАНДЕМ-2002» пан Альфонс Хесекер, кандидат наук у сфері годівлі тварин і керівник департаменту розробок і досліджень компанії MIAVIT GmbH (Німеччина). Особливу увагу в доповіді було приділено годівлі поголів'я в умовах епідемічної діареї свиней. Також пан Хесекер взяв активну участь у панельній дискусії «Способи здешевлення раціонів», яка відбулася в рамках конгресу.

Отримати індивідуальну консультацію фахівців ТОВ «Тандем-2002» і партнерів клієнти мали можливість на стенді компанії

ринного походження, що не призначені для споживання людиною», який, якщо залишиться у нинішній редакції, остаточно зажене тваринництво в глухий кут. Адже, згідно з нинішньою редакцією, утилізація гною передбачає обов'язкову попередню його стерилізацію під тиском. Цього не роблять ніде в світі. На що заступник міністра **Владислава Рутицька** відповіла, що міністерство усвідомлює необхідність поправок до закону і працює над ними.

Розвиток тваринництва, у тому числі й свинарства, гальмує відсутність чіткої стратегії дій (щорічно НААН розробляє близько 60 стратегій розвитку АПК, які так і не втілюються у життя, а це зайвий доказ недолугості існуючої системи). Тому **Олег Самусь**, член Ради з питань розробки проекту Єдиної комплексної стратегії розвитку сільського господарства і сільських територій в Україні на 2015-2020 роки, пояснив, що міністерство, основні фінансові донори та міжнародні експерти (більше 170) вирішили об'єднати зусилля для створення єдиної стратегії розвитку аграрної галузі на 5 років, яка створить умови для розвитку бізнесу.

Продовжив думку експерта **Андрій Ярмак**, економіст Інвестиційного департаменту ФАО (ООН), який розповів про реалізацію «м'ясного» проекту в Україні за підтримки ФАО та ЄБРР. Він передбачає створення консолідованої робочої групи при Мінагрополітики, зусилля якої направлені на сприяння розвитку м'ясного сектору України (птахівництво, свинарство та виробництво яловичини), також технічне навчання виробників, глибоку аналітику галузей і м'ясного ринку, розробку експортних каналів м'ясної продукції тощо. Відповідальною за реалізацію цього проекту буде Асоціація свинарів України.

Водночас, у рамках дискусії, **Віталій Башинський**, експерт в галузі ветеринарної медицини, розповів про перешкоди, з якими доведеться зіткнутися українським м'ясопереробникам, перш ніж вони отримають дозвіл на експорт м'ясної продукції до ЄС. До того ж, він наголосив, що досі невирішеною залишається проблема відсутності головного ветеринарного лікаря. І це в той час, коли в Україні є епідемічна діарея свиней (хоч офіційно не підтверджена), а випадок АЧС зафіксували не деінде, а в самому «серці» країни – Київській області.

Логічним продовженням розпочатої теми стала панельна дискусія «Перспективи ринку свинини України та світу», під час якої представники міжнародних організацій, виробники та переробники обговорювали стан свинарства та шукали способи узгодити ринкові інтереси при формуванні цін на свинину. Уже не вперше виробники та переробники нарікають на умови співпраці, результат якої – низька прибутковість. Тому **Олександра Бондарська**, аналітик Асоціації свинарів України, взялася пояснити,

як формується ланцюг доданої вартості від виробника до ритейла. В ході дослідження виявили, що додана вартість «умовної свині», рухаючись від виробника до супермаркета, зростає у 1,5 рази, а на етапі переробки – на 19-36%.

Дискутуючи на тему, чи буде свинарство прибутковим у 2015-му році, аналітик зауважила, що підприємства з низькою ефективністю виробництва почуватимуться найгірше (працюватимуть у збиток), а з середньою і високою (з огляду на кращу оптимізацію виробництва) – зможуть витримати всі коливання ринку і отримати прибутки.

Робота секції «Управління та фінанси» розпочалася з доповіді **Павла Вдовича**, спеціаліста з проектів

СВИНОВОДСТВО

КОМЕНТАРІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ:

– Ми з великим задоволенням щороку беремо участь у конгресі «Прибуткове свинарство». На цей захід ми запрошуємо наших діючих клієнтів і завжди раді знайомству з новими. Цей захід привертає увагу виступами фахівців і новинками у сфері свинарства.

Цього року ми спонсорували американський куточок спільно з компанією Cargill (яка, до речі, є клієнтом нашої компанії – свинокомплекси Cargill в США обладнані компанією Hog Slat). Для підтримки нашого українського філіалу на конгресі до нас приїхав фахівець зі США з 30-річним стажем у свинарстві – Джим Еріксон. Протягом останніх 15 років він керує фермами компанії Hog Slat у штаті Індіана. Як ви знаєте, крім виробництва устаткування, компанія Hog Slat має свої свинарські ферми (TDM Farms). Джим керує вирощуванням 600 000 голів на відгодівлі на рік. На конгресі Джим Еріксон провів дві презентації: на тему Wean to Finish (про технології утримання свиней на комбінованій ділянці дорощування-відгодівлі) і на тему утилізації мертвих свиней. Відносно технології Wean to Finish, Джим розповів, що у себе на фермах він отримує дуже хороші виробничі показники (знижена смертність, менше захворювань, середня конверсія корму 2,5-2,4).

Тема утилізації є актуальною і болючою для українських виробників, оскільки на даний момент відсутні механізми, які б дозволили легко і не дорого утилізувати трупи свиней. Джим розповів про три способи утилізації, які використовуються на фермах TDM Farms, з якими він стикався безпосередньо. Він пояснив плюси і мінуси кожного способу. Найбільш ефективним з точки зору виконання і біобезпеки і найменш витратним є спосіб компостування.

ЄБРР, і **Сергія Ключа**, представника IPAP, партнера FAO та ЄБРР, щодо грантових консультативних програм та аграрних розписок. Так, Європейський банк реконструкції та розвитку готовий до тіснішої співпраці зі свиногосподарствами – фінансувати роботу консультантів для тих підприємств, які бажають розвиватися і потребують підтримки спеціалістів стосовно інженерно-технічних рішень та менеджменту виробництва. До того ж, він спрощує умови кредитування та пропонує нові способи залучення фінансових ресурсів – аграрні розписки.

Усі наступні виступи спеціалістів у царині свинарства акцентували увагу на тому, що економіка повинна охоплювати різні складові виробництва: генетику, обладнання, годівлю, ветеринарію, персонал ферми, управління фермою та навіть галузеву кооперацію. При цьому варто зауважити, що кожен бізнес різниться, тому вимагає індивідуального підходу до організації діяльності.

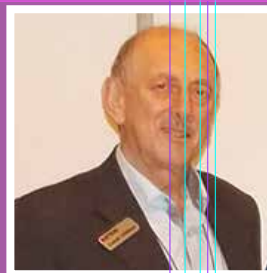
Під час секції **«Технології виробництва»** спеціалісти розповідали про підходи до годівлі (щоб уникнути спаду після відлучення, для збільшення пісності туші, упродовж репродуктивного циклу свиноматок) та утримання свиней (американська технологія від відлучення до забою), новітнє обладнання (для утримування поросят без свиноматок з третього дня життя, що особливо актуально для господарств, які працюють із данською генетикою), секрети ефективного запліднювання та утилізації трупів (зокрема, метод компостування).

У рамках роботи цієї секції відбулася панельна дискусія **«Способи здешевлення раціонів»**. Оскільки витрати на корми – найбільша частка собівартості виробництва свинини, виробники та консультанти спробували знайти «золоту середину» у тому, як здешевити раціони, але не втратити їх поживну цінність.

Приємним бонусом для учасників конгресу була дегустація ковбасних виробів від СП ТОВ «Нива Переяславщини» (ТМ «П'ятачок») та ТзОВ «ВМП» АПГ «Пан Курчак» та страв зі свинини від СП ТОВ «Нива Переяславщини» та ТОВ «Агропрайм Холдинг».

КОМЕНТАРІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Леонід Фельдман, директор з маркетингу та експорту компанії «Rotem Control & Management».

– Хотілося б відмітити високий рівень проведення конгресу «Прибуткове свинарство» та своєчасність даного заходу. Вражає тематична інформаційна насиченість конференції – в ході конгресу було розглянуто багато важливих та актуальних питань розвитку галузі свинарства в складних умовах сьогодення. Актуальним питанням для виробників є економія ресурсів, що дозволить підприємствам втриматися на рівні рентабельності. Тому багато дискусій та доповідей було присвячено саме цій темі. При цьому тішить, що на рівні економії паралельно піднімалося питання якості продукції, що виробляється. Тобто економія повинна бути не за рахунок якості, а навпаки, направлена на її підтримку.

Значна кількість відвідувачів свідчить про неабияку зацікавленість з боку виробників та яскраво підкреслює бажання учасників ринку свинини співпрацювати між собою.

Висловлюю велику подяку організаторам за професійний підхід та висококваліфікований супровід заходу. Впевнений, що наступного року компанія «Rotem Control & Management», яка спеціалізується на виробництві і пропозиції обладнання та систем для автоматичного контролю управління виробничими процесами, обов'язково візьме участь у конгресі, щоб на власній експозиції ознайомити учасників з новими розробками та лініями продукції для ефективного свинарства.

і не погіршити виробничі показники. З цього приводу висловилися і закордонні експерти, і представники провідних свиногосподарств України. Зокрема, **Володимир Радченко**, ТзОВ «Галичина-Захід», зазначив: «Дешеві корми – не завжди добре!». Найважливіше при купівлі чи власному виробництві дешевших раціонів – не зменшувати поживність корму (енергетичну цінність), його смакові властивості та якість кормових інгредієнтів. **Альфонс Хесекер**, експерт з годівлі (Німеччина), акцентував увагу слухачів: «Ви повинні знати вподобання свиней. Якщо вони будуть їсти те, що хочуть, то краще ростимуть».

З рекомендаціями щодо попередження найнебезпечніших хвороб сучасного свинарства – африканської чуми свиней (АЧС), випадок якої нещодавно зафіксували в Київській області, та епідемічної діареї свиней (ЕДС) можна було ознайомитися на секції «Ветеринарія». Досвідом щодо АЧС ділився національний консультант ФАО **Володимир Поліщук**. Він охарактеризував епізоотичні особливості хвороби, шляхи передачі, розподіл території за зонами інфікування (епізоотичний осередок, інфікована зона, зони захисту та нагляду), а також основні заходи біобезпеки при АЧС (завдяки їм жодного випадку хвороби у промислових підприємствах не виявлено). Також розповів про ті заходи, які здійснює ФАО разом з профільними організаціями і галузевими асоціаціями, зокрема АСУ, для виявлення та реагування на АЧС.

Про ветеринарну проблему, яка «підняла на вуха» світову та українську свинарську спільноту, епідемічну діарею свиней, говорили найкращі вітчизняні експерти та фахівці міжнародного класу, яких організатори конгресу зібрали за одним столом. Вони обговорювали шляхи поширення вірусу, проблему вакцинавання на чистих та ЕДС-позитивних господарствах, найбільше зосередившись на питаннях імунізації стада, насамперед технології зворотного згодовування.

В рамках конгресу працювала спеціалізована виставка. Близько 30 експонентів пропонували ознайомитися з передовими технологіями та продукцією для свинарства, покликаних збільшити ефективність підприємств.

Цьогорічний конгрес не оминув і інтереси м'ясопереробників, зібравши їх за круглим столом «**Виклики та стратегії м'ясопереробного бізнесу 2015**». Серед його учасників були фахівці юридичних компаній (Kesarew Consulting), а також представники м'ясопереробних підприємств і роздрібних торговельних мереж. Вони вели діалог щодо питань зниження собівартості за рахунок повернення дебіторської заборгованості та формування типової угоди «переробник – торговельна мережа». Ця дискусія виявилася надгострою, адже, як виявляється, у гонитві за прибутком ні м'ясопереробники, ні рітейл не хочуть йти на поступки і, схоже, найближчим часом згоди так і не дійдуть.

До зустрічі на восьмому конгресі «Прибуткове свинарство», який на думку організаторів, буде ще кориснішим, цікавішим і масштабнішим.

«Эксклюзивные ТЕХНОЛОГИИ»

